

Verklarende woordenlijst

Beroepsveld

Binnen de context van het VQTS-model wordt onder beroepsvelden verstaan: ‘groepen van familieachtige (*familienähnlicher*) beroepen’ of ‘beroepenfamilies’ die gemeenschappelijke kenmerken delen zoals activiteiten, taken, instrumenten, eisen, taal, werkhouding, etc. In de Competentiematrix is het beroepsveld gestructureerd in overeenstemming met gemeenschappelijke taken.

Bevoegde instantie

Is een instantie die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van kwalificaties en het verstrekken van diploma's of de erkenning van eenheden of andere functies die verband houden met ECVET, zoals de toekenning van ECVET-punten aan kwalificaties en eenheden, beoordeling, bekrachtiging en erkenning van leerresultaten, volgens de regels en praktijken van het betreffende land.

Competence area

Omvat verschillende vormen van competenties die nodig zijn voor de voltooiing van kerntaken op een bepaald beroepsveld. In de Competentiematrix zijn deze opgenomen in de linkerkolom van de tabel.

Competentie

Het holistische concept van competentie verwijst naar beroeps- of professionele competentie in de zin van expertise. De competentiebeschrijvingen moeten verwijzen naar de sector, het domein, de context en de beroepstaken.

Competentiematrix

Geeft de competenties gestructureerd weer in een tabel op basis van de kerntaken en de voortgang van de competentieontwikkeling.

Competentieprofielen

Deze worden opgemaakt op basis van verschillende delen van een Competentiematrix en ontwikkeld door de identificatie van competenties die ‘opgenomen zijn’ in een specifiek opleidingsprogramma of een specifieke kwalificatie (Organisational Profile) of die de competenties reflecteren die tot dusver door een persoon in opleiding verworven zijn (Individual Profile).

Competentieprofielcertificaat

Toont een organisatieprofiel samen met een individueel profiel en wordt uitgereikt door de opleidingsaanbieder. De opleidingsaanbieder gebruikt een Competentiematrix om de verwerving van competenties door studenten of leerlingen te certificeren.

ECVET (Europees systeem van studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding)

Is bedoeld om de erkenning van leerresultaten mogelijk te maken, in het kader van mobiliteit, ten einde een kwalificatie te behalen. ECVET is gebaseerd op het ontwerp van samenhangende en nuttige eenheden van leerresultaten en doelstellingen voor een betere vergelijkbaarheid en compatibiliteit van kwalificaties en MBO-systemen.

EQF (Europees Kwalificatie Raamwerk)

Is een referentieinstrument voor de vergelijking van kwalificatieniveaus in nationale kwalificatiesystemen en ook in kwalificatiesystemen die ontwikkeld zijn door internationale sectorale organisaties.

Individual Profile

Is gebaseerd op een Organisational Profile en reflecteert de fase van de competentieontwikkeling van een persoon in opleiding.

ISCED (International Standard Classification of Education)

Werd ontworpen door UNESCO in de vroege jaren zeventig om als een instrument te dienen dat geschikt was voor de verzameling, samenstelling en presentatie van statistieken van onderwijs zowel binnen landen afzonderlijk als internationaal. ISCED is een internationaal geaccepteerde classificatie van onderwijsprogramma's waarin zes niveaus onderscheiden worden, te beginnen met de basisschool (Niveau 1) en lopend tot universitaire en postuniversitaire programma's (Niveau 6).

ISCO (International Standard Classification of Occupations)

Is een internationale classificatie die onder de verantwoordelijkheid van de International Labour Organisation (ILO) valt. ISCO is een instrument voor de organisatie van functies binnen een duidelijk gedefinieerde reeks groepen, in hoofdzaak op basis van de gelijksoortigheid van vaardigheden die vereist zijn om de taken en plichten van de functies te vervullen. Er zijn vier brede vaardigheidsniveaus gedefinieerd met verwijzing naar de ISCED-niveaus. De IS-

CO-classificatie is bedoeld voor zowel statistische gebruikers als voor klantgerichte gebruikers.

Kerntaken

Belangrijkste taken binnen de werkcontext van een persoon met het daarbij behorende beroepsprofiel.

Learning Agreement (LA)

Wordt afgesloten door de bevoegde instanties (bijvoorbeeld opleidingsaanbieders in het thuis- en gastland of enige andere bevoegde instantie), in het kader van een MoU, en een specifieke mobiele leerling. De Learning Agreement dient de bijzondere voorwaarden voor een internationale opleidingsperiode (mobiliteitsproject) te specificeren.

Leerresultaten

Deze vormen verklaringen van wat een leerling weet, begrijpt en in staat is te doen bij de voltooiing van een leerproces en zijn gedefinieerd in termen van kennis, vaardigheden en competentie.

Memorandum of Understanding (MoU)

Is een vrijwillige samenwerkingsovereenkomst waarin de voorwaarden voor een internationale MBO-stage staan zoals deze overeengekomen zijn tussen 'bevoegde instanties' van verschillende landen.

Mobiliteitsprocedure

Beschrijft de planning en de organisatorische stappen die nodig zijn voor het verblijf in het buitenland van een VET-student of –leerling bij gebruik van het VQTS-model.

Niveau van geschoolde arbeider

Verwijst naar arbeiders die speciale vaardigheden hebben verworven – normaal gesproken na enkele jaren opleiding – en die voorbereid zijn op onmiddellijke tewerkstelling op de arbeidsmarkt. In veel landen wordt dit niveau bereikt door gediplomeerden van opleidingsprogramma's op ISCED-niveau 3.

Organisatieprofiel

Is een competentieprofiel van een opleidingsprogramma of kwalificatie; het geeft de competenties die kunnen worden verworven binnen een specifiek opleidingsprogramma of kwalificatie en de te verwerven credits met behulp van een Competentiematrix.

Sector

Een groepering van professionele activiteiten gebaseerd op hun belangrijkste economische functie, product, dienst of technologie.

Sleutelcompetenties

Het totaal aan vaardigheden dat nodig is om te leven in de hedendaagse kennismaatschappij (inclusief communicatie in de moedertaal en in vreemde talen, competenties in wiskunde, wetenschap en technologie, digitale competentie, 'learning to learn', interpersoonlijke, interculturele en sociale competenties, en civiele competentie, ondernemerschap, culturele expressie).

Step of competence development

Vertegenwoordigt de horizontale structuur van een Competentiematrix en illustreert het competentieontwikkelingsproces binnen bepaalde kerntaken (competence areas).

Studiepunten – ECVET

Worden gebruikt als kwantitatieve meting van onderdelen van een opleidingsprogramma of kwalificatie en zijn gebaseerd op de studiebelasting die nodig is om de doelstellingen van een programma te bereiken (gespecificeerd in te verwerven competenties); in een doorsnee opleidingsjaar (meest reguliere traject voor opleidingen), kan men maximum 60 studiepunten verwerven.

Studiepunten - VQTS

Worden gebruikt als kwantitatieve metingen van specifieke onderdelen van een opleidingsprogramma of kwalificatie. In het VQTS-model reflecteren studiepunten de duur van de ontwikkeling van competenties, die weer gebaseerd is op de studiebelasting van de leerling, die vereist is om de doelstellingen van een programma te behalen (gespecificeerd in competenties die verworven moeten worden). Het totale aantal studiepunten voor een opleidingsprogramma is verdeeld in overeenstemming met de gemiddelde tijd die een persoon in opleiding nodig heeft om competenties te verwerven of om een step of competence development te bereiken. Binnen een jaar typische opleiding (formeel voltijds MBO-programma of 'hoofdtrajecten' van een opleiding) kan een maximum van 60 studiepunten behaald worden.